

[Socialministeren]

Anbringelse uden for hjemmet omfatter vidt forskellige tilbud. Den overvejende del sker i et samarbejde med forældrene, og tilbudet kan f.eks. være støtte til et efterskoleophold eller til, at en ung kan få eget værelse »ude i byen«. Kun ca. 4 pct. af anbringelserne pr. 31. december 1986 var sket uden forældrenes samtykke.

Alternativer til anbringelse uden for hjemmet er i øvrigt emnet for et idékatalog fra Socialstyrelsen, som udsendes i januar 1988.

Hvis der først er opstået problemer, må der sættes på at støtte *hele familien*. Udgangspunktet må være, hvad den enkelte familie selv kan og vil – ikke »systemløsninger« til afhjælpning af enkelte familiemedlemmers problemer.

Valgfrihed er en menneskeret

På ældreområdet er der med »ældrepakken« fra foråret 1987 taget et afgørende skridt i retning af større medbestemmelse og større muligheder for de ældre. Valgfrihed i alle livets faser er målsætningen, og vi skal alle arbejde på, at målet nås.

Forbedringer koster for det meste mange penge, og der vil efter de seneste forhøjelser af pensionerne ikke være mulighed for forhøjelser i den nærmeste fremtid. Regeringen lægger fortsat vægt på, at realindkomsten for pensionisterne fastholdes. I de sidste 4-5 år er realindkomsten efter de almindelige pensionsreguleringer blevet mere end fastholdt. I forhold til lønmodtagernes disponible indtægt er pensionerne i denne periode således steget med ca. 10 pct.

Der er næppe for tiden brug for de store reformer på ældreområdet, men vi må af menneskelige grunde sikre de ældres tryghed og retssikkerhed.

Ligestilling af ældre og handicappede – uanset boligform – er fra 1. januar d.å. udstrakt til også at omfatte uønsket flytning fra boligen. Beboere i plejehjem og i beskyttede boliger kan nu kun »opsiges«, hvis lejelovens opsigelsesgrunde er til stede.

Vi skal nu til at tage fat på andre problemer inden for ældreområdet.

Kan vi fortsat leve med ventelister til egnede boliger for ældre?

Et af de alvorligste problemer, som vi ikke kan leve med, er de lange ventelister til en egnet

bolig for ældre, herunder plejehjem. Problemet må og skal løses. Med den nye ældreboliglov er der virkelig gode muligheder for kommunerne for at få løst dette problem.

Men det er selvfølgelig ikke tilstrækkeligt, at ældre får en egnet bolig. De skal også have den nødvendige hjælp i hjemmet – både af praktisk og af plejemæssig art.

Ud over etablering af ældreboliger og udbygning af døgnberedskabsordninger vil elementer som

- tæt samarbejde mellem social- og sundhedssektoren
- opsøgende/opfølgende arbejde i hjemmet
- gode genoptræningsmuligheder kunne afhjælpe mange problemer.

Også mulighed for, at ældre kan etablere sig i *alternative boformer*, f.eks. »olde-koller«, er et middel til at løse ventelisteproblemet.

Plejehjemsopholds»skilsmisse«

Et andet problem, der endnu findes, er ægtefællers adskillelse, når den ene tager ophold på plejehjem.

Problemet vil gradvis forsvinde af sig selv i løbet af nogle år, da der jo i fremtiden skal opføres selvstændige ældreboliger. Men jeg mener, at indtil da er det vigtigt, at ægtefæller – hvis de ønsker det – får mulighed for at leve sammen, selv om den ene bliver så svækket, at et plejehjemsophold er nødvendigt. Jeg håber derfor, at kommunerne vil gøre alt for, at ægtefæller ikke adskilles ufrivilligt.

Ældrepolitikken er ikke noget stationært, men en løbende proces. Det vigtigste for alle er at holde sig for øje, at kernepunktet i ældrepolitikken er, at den indrettes efter de ældres behov og ønsker.

Pensionsopsparingen må forøges

Som jeg nævnte i min redegørelse i efteråret 1986 om regeringens ældrepolitik, skal samspilsløsningen ses som et væsentligt element i at forøge ældres selvaktivitet og dermed tilfredshed.

Et andet element var fremme af pensionsopsparingen. Alle ved, at vi i den nærmeste fremtid vil få stigende økonomiske uligheder pensionisterne imellem. Dette skyldes, at mange af de kommende pensionister har indgået aftale om pensionsopsparing enten privat eller via ar-